

gemeente

Zoetermeer

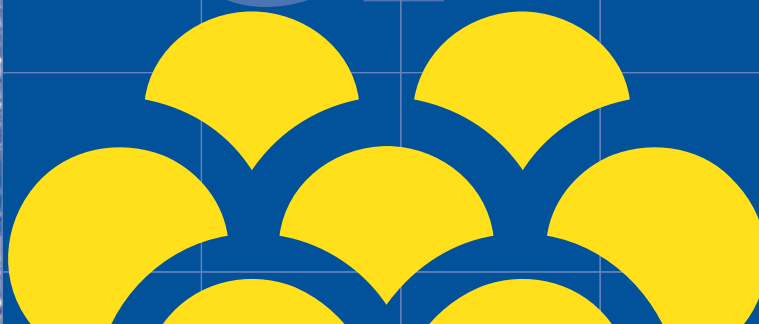
Omnibusenquête 2011

deelrapport

Werk, zorg en inkomen

O&S

Onderzoek & Statistiek

OMNIBUSENQUÊTE 2011
deelrapport
WERK, ZORG EN INKOMEN

Zoetermeer, 8 februari 2012

Gemeente Zoetermeer
Directie Bedrijfsvoering
Afdeling Facilitair Bedrijf
Onderzoek & Statistiek
Aad Kalisvaart

INHOUDSOPGAVE

	Blz.
1. INLEIDING	1
2. ZOEKEN NAAR BETAALD WERK	2
3. BEKENDHEID VAN GEMEENTELIJKE REGELINGEN	4
BIJLAGEN	5

1. INLEIDING

In het najaar van 2011 heeft de sector Onderzoek & Statistiek onder de Zoetermeerse bevolking de 'omnibusenquête 2011' gehouden. Belangrijkste kenmerk van zo'n omnibusenquête is dat er over meerdere onderwerpen vragen worden gesteld.

Dit rapport bevat de uitkomsten van de vragen over het onderwerp werk, zorg en inkomen. Opdrachtgever is de afdeling Werk Zorg en Inkomen van de directie Inwoners.

Omdat het totale aantal vragen voor de omnibusenquête te groot was voor één formulier, is het onderzoek in drieën gesplitst. In plaats van één zijn er daarom drie steekproeven getrokken van elk 2.000 Zoetermeesters van 18 jaar en ouder (en niet woonachtig in een 'bijzonder woongebouw' of in een woonwagen). Waarbij er voor is gezorgd dat niemand in meer dan één van de drie steekproeven kon vallen.

De door opdrachtgevers aangedragen vragen zijn verdeeld over drie vragenformulieren: een wit, een geel en een groen. Alleen de vragen naar de achtergrond van de respondenten (leeftijd, opleiding, inkomen e.d.) zijn in elk van de drie formulieren opgenomen.

De vragen over het onderwerp werk, zorg en inkomen maken deel uit van het groene enquêteformulier (zie bijlage 1).

Zowel het 'witte', het 'gele' als het 'groene' onderzoek is in de laatste week van september en de eerste twee weken van oktober 2011 gehouden. Het groene formulier is door 1.293 personen ingevuld, zodat de respons 65% bedraagt.

Technisch/organisatorische informatie over het onderzoek (bijvoorbeeld over de samenstelling van de respons en over de generaliseerbaarheid van de uitkomsten) kan de lezer vinden in de bijlagen 2 t/m 4.

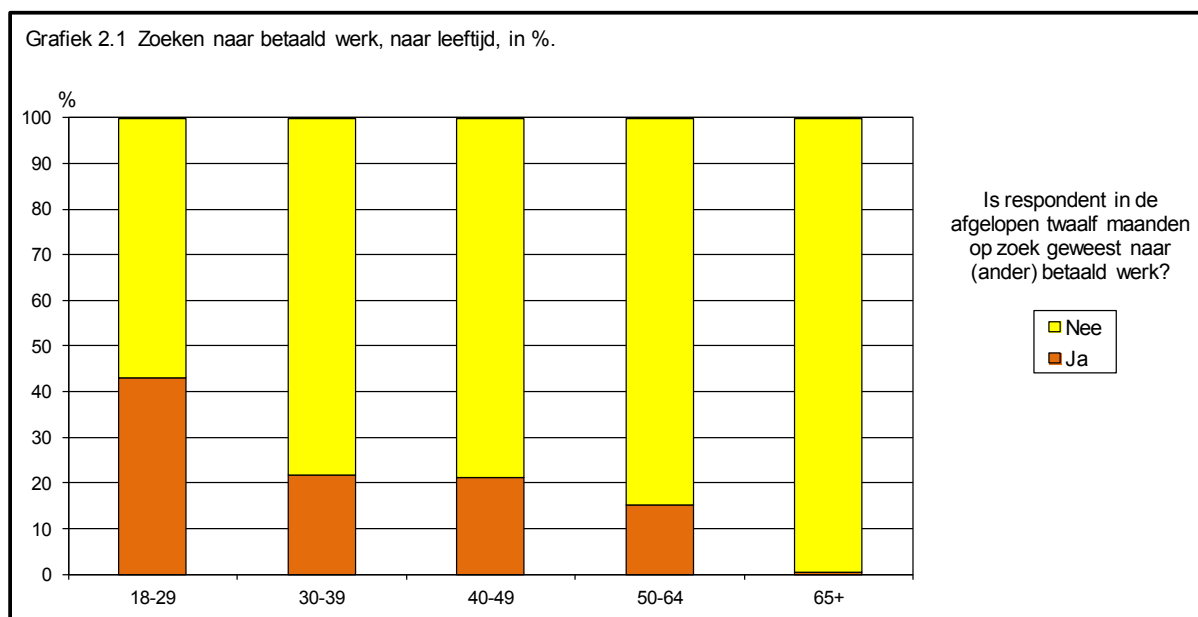
2. ZOEKEN NAAR BETAALD WERK

Bijna één op de vijf respondenten is in de twaalf maanden voorafgaande aan de enquête op zoek geweest naar (ander) betaald werk. Zie tabel 2.1.

Tabel 2.1 Zoeken naar betaald werk, absoluut en in %.

Is respondent in de afgelopen twaalf maanden op zoek geweest naar (ander) betaald werk?	Absoluut	In %
Ja	233	18,7
Nee	1.016	81,3
Subtotaal	1.249	100,0
Geen antwoord	44	
Totaal	1.293	

Bijlage 5 laat zien dat dit aandeel, met 43%, het hoogste was onder de jonge respondenten (de 18-29 jarigen). Zie ook grafiek 2.1.

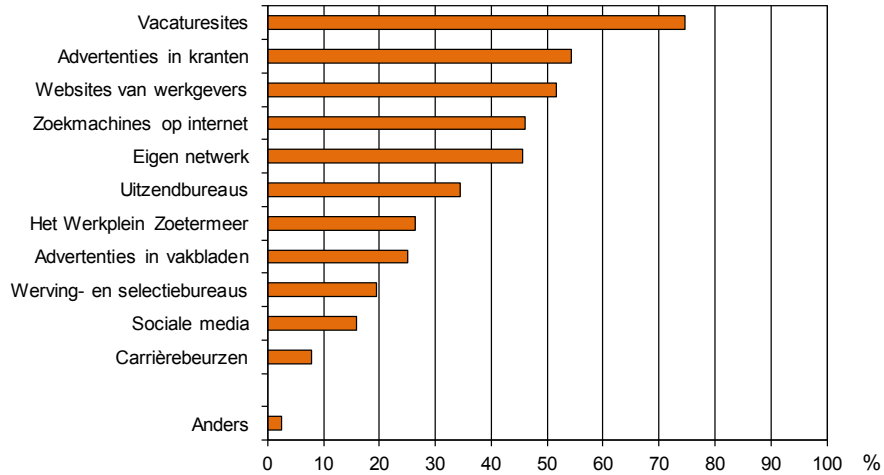

Aan de respondenten die naar betaald werk hebben gezocht is gevraagd welke middelen ze daarbij hebben gebruikt. Ze konden die vraag beantwoorden door één of meer van twaalf voorgeformuleerde middelen aan te kruisen (inclusief de mogelijkheid 'anders'). Op één na hebben alle respondenten aan wie de vraag is gesteld hem beantwoord. Daarvan kruiste 28% één of twee middelen aan, 35% drie of vier en de overige 37% vijf of meer. Gemiddeld hebben ze 4,0 verschillende middelen ingezet. De uitkomsten staan in bijlage 6 (zie ook grafiek 2.2). Daaruit blijkt dat 75% van de betreffende respondenten, al of niet uitsluitend, gebruik hebben gemaakt van het middel vacaturesites. Waarmee dat het meest gebruikte middel blijkt te zijn geweest. Op de tweede plaats kwam, met 54%, het raadplegen van advertenties in kranten en op de derde plaats het bezoeken van websites van werkgevers (52%).

Dezelfde bijlage laat verder o.a. zien dat zes van de betreffende respondenten, al of niet uitsluitend, het hokje 'anders' hebben aangekruist. Elk van hen heeft tevens genoteerd om welke andere middelen het ging. Zie daarvoor bijlage 7.

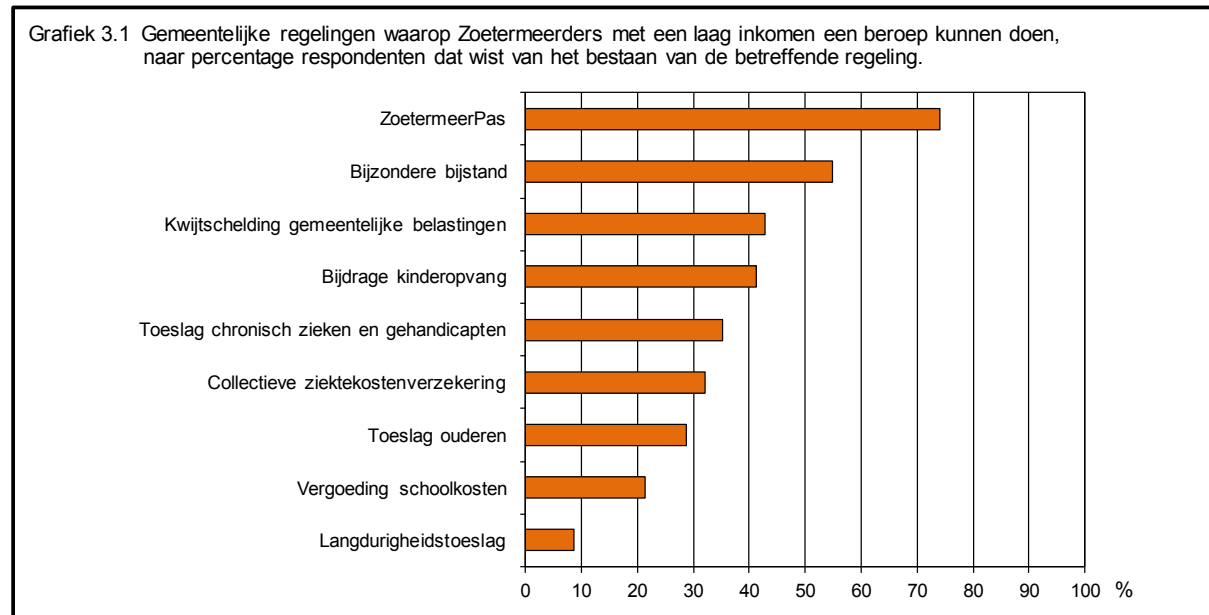
Grafiek 2.2 Middelen om naar betaald werk te zoeken, naar percentage respondenten dat het betreffende middel in de afgelopen twaalf maanden heeft gebruikt.

Betreft alleen de respondenten die in de afgelopen twaalf maanden op zoek zijn geweest naar (ander) betaald werk.

3. BEKENDHEID VAN GEMEENTELIJKE REGELINGEN

In de enquête is de respondenten over een aantal gemeentelijke regelingen gevraagd aan te geven of ze wisten dat die bestonden. Het gaat om negen regelingen waarop Zoetermeerders met een laag inkomen een beroep kunnen doen. De uitkomsten staan in bijlage 8 (zie ook grafiek 3.1). Daaruit blijkt dat de ZoetermeerPas het bekendste is: 74% was op de hoogte van het bestaan van die regeling. Op de tweede plaats komt, met 55%, de bijzondere bijstand en op de derde plaats de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen (43%).

Aan deze uitkomsten kan nog worden toegevoegd dat 11% van de respondenten geen van de regelingen kende, 30% kende er één of twee, 28% drie of vier en 31% minstens vijf. De gemiddelde respondent kende 3,4 van de negen regelingen.

BIJLAGEN

Bijlage 1.

Gedeelte van de vragenlijst van de (groene) omnibusenquête 2011.

Betreft alleen de vragen over het onderwerp werk, zorg en inkomen.

81. Bent u de afgelopen twaalf maanden op zoek geweest naar (ander) betaald werk?

- 1. ja
- 2. nee → ga naar vraag 83

82. Welke middelen heeft u daarbij gebruikt?

LET OP: meer antwoorden mogelijk.

- advertenties in vakbladen
- advertenties in kranten
- het Werkplein Zoetermeer (adres: Westwaarts 11)
- werving- en selectiebureaus
- uitzendbureaus
- carrièrebeurzen
- eigen netwerk
- websites van werkgevers
- vacaturesites
- zoekmachines op internet
- sociale media zoals LinkedIn en Hyves
- anders, namelijk:

83. Hieronder staan negen gemeentelijke regelingen waarop Zoetermeeders met een laag inkomen een beroep kunnen doen.

Van welke van deze regelingen weet u dat ze bestaan?

LET OP: meer antwoorden mogelijk.

- bijzondere bijstand
- toeslag chronisch zieken en gehandicapten
- toeslag ouderen
- langdurigheidstoeslag
- bijdrage kinderopvang
- vergoeding schoolkosten
- collectieve ziektekostenverzekering
- kwijtschelding gemeentelijke belastingen
- ZoetermeerPas

Bijlage 2. Populatie, steekproef, veldwerk en respons.

Voor de (schriftelijke) enquête zijn per 19 juli 2011 uit de bevolkingsadministratie drie steekproeven getrokken van elk 2.000 Zoetermeeders die per 1 september 2011 18 jaar of ouder waren en niet in een zogenaamd bijzonder woongebouw (zoals een bejaardenoord, gevangenis of een gezinsvervangend tehuis) of in een woonwagen woonden. Drie steekproeven, omdat het aantal vragen zo groot was dat het beter leek ze over drie vragenlijsten te verdelen. De vragen over werk, zorg en inkomen zijn opgenomen in het zogenaamde groene formulier (de andere formulieren zijn wit respectievelijk geel).

De vragenlijsten zijn, in de periode van 22 september t/m 14 oktober 2011, door een team van koeriers persoonlijk bij de mensen afgegeven en enkele dagen later weer opgehaald. Van de 2.000 met het groene formulier benaderde personen hebben er 1.293 in voldoende mate meegewerkt. Dat betekent een respons van 65%.

In de volgende tabel zijn de Zoetermeerse bevolking, de steekproefeenheden en de respondenten naast elkaar gezet naar de gecombineerde kenmerken leeftijd en geslacht. Geconcludeerd kan worden dat de drie verdelingen enigermate van elkaar afwijken. De verschillen zijn echter niet zo groot dat ze aanleiding gaven de uitkomsten van de enquête daarvoor, via altijd discutabele herwegingen, aan te passen.

Geslacht en leeftijd, in %, van:

- de Zoetermeerse bevolking van 18 jaar en ouder (per 1-1-2011);
- de personen in de steekproef (per 1-1-2012);
- de respondenten (volgens opgave van de respondent).

Geslacht + leeftijd	Bevolking	Personen in steekproef	Respondenten
Man 18 < 30	9,9	10,2	6,0
Vrouw 18 < 30	9,6	9,6	8,6
Man 30 < 40	7,6	7,9	6,2
Vrouw 30 < 40	8,0	7,2	7,9
Man 40 < 50	9,1	8,5	8,3
Vrouw 40 < 50	10,2	10,1	13,4
Man 50+	21,6	22,6	23,6
Vrouw 50+	23,8	24,1	26,1
Totaal	100,0	100,0	100,0
Aantal	95.723	2.000	1.208 *)

*) 85 van de 1.293 respondenten hebben geslacht en/of leeftijd niet opgegeven.

Bijlage 3.

Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid.

De in dit verslag opgenomen uitkomsten hebben betrekking op de 1.293 respondenten of op bepaalde categorieën daarvan. Over de 'werkelijkheid', dat wil zeggen de situatie in de totale populatie van Zoetermeerse 18-plussers (begin 2011 bijna 96.000 personen), kunnen alleen uitspraken worden gedaan in de vorm van schattingen.

Dit kan in de vorm van puntschattingen en intervallschattingen. Bij een puntschatting, dat wil zeggen een schatting in de vorm van één getal, ligt het voor de hand als benadering van de werkelijkheid het getal uit de enquête te nemen. Wanneer in de respons bijvoorbeeld 40% een bepaald gedrag vertoont, wordt dan aangenomen dat dit ook in de populatie 40% zal zijn.

Een dergelijke puntschatting van een percentage zal bijna altijd in meer of mindere mate van de werkelijkheid afwijken.

De kans op een verkeerde schatting kan aanzienlijk worden teruggebracht door de werkelijkheid te schatten in de vorm van intervallen (intervallschattingen). Het is daarbij, met behulp van statistische formules, mogelijk de grootte van een interval zodanig rond de enquête-uitkomst (bijvoorbeeld rond een percentage) te kiezen dat met een bepaalde mate van zekerheid (veelal 'betrouwbaarheid' genoemd) kan worden aangenomen dat het werkelijke percentage zich binnen dat interval bevindt.

In onderstaande tabel is voor verschillende aantallen respondenten en voor verschillende percentages weergegeven wat de nauwkeurigheidsmarges zijn. Het gaat daarbij om de marges bij 95% betrouwbaarheid. Dit betekent dat als de steekproeftrekking en het onderzoek vele malen zouden worden herhaald, het berekende nauwkeurigheidinterval in minstens 95 van de 100 gevallen de werkelijke waarde zou bevatten.

Enkele voorbeelden ter verduidelijking:

- stel dat van alle (1.293) respondenten 30% opvatting A aanhangt. In werkelijkheid (dus in de totale populatie Zoetermeesters van 18 jaar en ouder) zal dit percentage dan met 95% zekerheid liggen tussen 27,5% en 32,5%.
- stel dat van alle respondenten er 50 gedrag X vertonen. Als van deze 50 personen 60% van het vrouwelijk geslacht is dan kan met 95% zekerheid gesteld worden dat van alle Zoetermeerse 18-plussers die gedrag X vertonen tussen de 46,4% en 73,6% een vrouw is.

Procentpunten waarmee de werkelijke percentages (dus die in de populatie) maximaal kunnen afwijken van die in de respons. (Bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%)

Aantal respondenten	Percentages in de respons				
	10% of 90%	20% of 80%	30% of 70%	40% of 60%	50%
50	8,3	11,1	12,7	13,6	13,9
100	5,9	7,8	9,0	9,6	9,8
200	4,2	5,5	6,4	6,8	6,9
300	3,4	4,5	5,2	5,5	5,7
400	2,9	3,9	4,5	4,8	4,9
500	2,6	3,5	4,0	4,3	4,4
600	2,4	3,2	3,7	3,9	4,0
700	2,2	3,0	3,4	3,6	3,7
800	2,1	2,8	3,2	3,4	3,5
900	2,0	2,6	3,0	3,2	3,3
1.000	1,9	2,5	2,8	3,0	3,1
1.100	1,8	2,4	2,7	2,9	3,0
1.200	1,7	2,3	2,6	2,8	2,8
1.293	1,6	2,2	2,5	2,7	2,7

Bijlage 4. Achtergrondkenmerken.

Met betrekking tot de achtergrond van de respondenten zijn in de omnibusenquête over de volgende elf kenmerken vragen gesteld:

- geslacht;
- leeftijd;
- samenstelling van het huishouden waartoe men behoort;
- grootte van het huishouden waartoe men behoort;
- de plaats die men inneemt in het huishouden;
- opleidingsniveau;
- aantal uren dat men betaald werk verricht;
- persoonlijke situatie (werkzaam, student, AOW'er, etc.);
- inkomen van het huishouden waartoe men behoort;
- aantal leden van het huishouden dat een inkomen heeft;
- etniciteit.

Daarnaast is van de meeste respondenten ook nog bekend in welke wijk, buurt en subbuurt ze wonen. In tegenstelling tot de andere achtergrondkenmerken zijn deze geografische gegevens niet gebaseerd op de enquêtevragen maar ontleend aan de bevolkingsadministratie.

Bijlage 5.
Zoeken naar betaald werk, naar leeftijd, in %.

Is respondent in de afgelopen twaalf maanden op zoek geweest naar (ander) betaald werk?	Leeftijd					Totaal
	18-29	30-39	40-49	50-64	65+	
Ja	43,2	21,8	21,4	15,3	0,5	19,2
Nee	56,8	78,2	78,6	84,7	99,5	80,8
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	176	170	262	393	199	1.200

Bijlage 6.
Middelen om naar betaald werk te zoeken, naar aantal en percentage respondenten dat het betreffende middel in de afgelopen twaalf maanden heeft gebruikt.

Betreft alleen de respondenten die in de afgelopen twaalf maanden op zoek zijn geweest naar (ander) betaald werk.

Middelen	Absoluut	In % van het aantal respondenten (232)
Vacaturesites	173	74,6
Advertenties in kranten	126	54,3
Websites van werkgevers	120	51,7
Zoekmachines op internet	107	46,1
Eigen netwerk	106	45,7
Uitzendbureaus	80	34,5
Het Werkplein Zoetermeer	61	26,3
Advertenties in vakbladen	58	25,0
Werving- en selectiebureaus	45	19,4
Sociale media	37	15,9
Carrièrebeurzen	18	7,8
Anders	6	2,6

Bijlage 7.

Antwoorden op de vraag welke andere middel(en) respondent heeft gebruikt bij het zoeken naar betaald werk.

Van de respondenten hebben er zes te kennen gegeven dat ze in de afgelopen twaalf maanden bij het zoeken naar (ander) betaald werk (al of niet uitsluitend) andere middelen hebben gebruikt dan op de elf in de vragenlijst expliciet voorgelegde middelen. Elk van hen heeft ook genoteerd om welke andere middelen het gaat. Hun antwoorden volgen hieronder.

- Afzoeken van vacatures bij bedrijf in kwestie.
- De winkel zelf, dus persoonlijke confrontatie.
- Directe sollicitatie.
- Langs gaan bij bedrijven.
- Re-integratiebureau.
- Via stageplaats.

Bijlage 8.

Gemeentelijke regelingen waarop Zoetermeeders met een laag inkomen een beroep kunnen doen, naar aantal en percentage respondenten dat wist van het bestaan van de betreffende regeling.

Regelingen	Absoluut	In % van het aantal respondenten (232)
ZoetermeerPas	958	74,1
Bijzondere bijstand	708	54,8
Kwijtschelding gemeentelijke belastingen	553	42,8
Bijdrage kinderopvang	533	41,2
Toeslag chronisch zieken en gehandicapten	456	35,3
Collectieve ziektekostenverzekering	416	32,2
Toeslag ouderen	373	28,8
Vergoeding schoolkosten	276	21,3
Langdurigheidstoeslag	112	8,7